

UZAVÍRÁNÍ “CLICK-WRAP” SMLUV A PROROGAČNÍ DOLOŽKA

PAVEL LOUTOCKÝ*

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-322/14
Datum: 21. 5. 2015
Dostupnost: curia.europa.eu

1. SHRNUTÍ SKUTKOVÉHO STAVU

Jaouad El Majdoub, prodejce automobilů usazený v Německu, koupil (click-wrap způsobem) prostřednictvím internetové stránky carsontheweb.com náležející žalované společnosti CarsOnTheWeb.Deutschland GmbH (COTW), jejíž sídlo se nachází rovněž v Německu, elektrický automobil za velmi výhodnou cenu. Transakce však byla žalovanou společností zrušena, když COTW uvedla, že vozidlo je poškozeno, což bylo zjištěno při přípravě automobilu na jeho přepravu kupujícím. Žalobce však měl za to, že se jednalo o pouhou záminku umožňující zrušit tento prodej, který byl pro prodávajícího vzhledem k nízké prodejní ceně nevýhodný. Podal tedy žalobu k německému soudu, protože se domníval, že společnost má sídlo v Německu.

2. ŘÍZENÍ PŘED NÁRODNÍM SOUDEM

COTW se na základě podané žaloby odvolávala na to, že německé soudy v dané věci nebyly příslušné. Uváděla, že všeobecné podmínky prodeje na internetu dostupné na jejích internetových stránkách obsahovaly dohodu o příslušnosti soudu v Belgii. Nadto COTW uvedla, že jako německá

---

* prezenční doktorský student, Ústav práva a technologií PrF MU, loutocky@gmail.com

společnost nemá postavení smluvní strany. Tou je její mateřská společnost se sídlem v Belgii, což podpořila i tím, že na vystavené faktuře jsou uvedeny kontaktní údaje belgické společnosti, což mělo být žalobci známo. Žalobce dále rovněž uhradil kupní cenu automobilu na účet vedený v Belgii. Žalobce však namítal, že se prorogační dohoda o příslušnosti belgického soudu stanovená ve všeobecných podmínkách nestala platnou součástí kupní smlouvy, jelikož nemá písemnou formu, kterou vyžaduje článek 23 odst. 1 písm. a) nařízení Brusel I.¹ Jeho hlavním argumentem byl fakt, že stránka se všeobecnými podmínkami se neotevře ani při registraci, ani při jednotlivých nákupech. V konkrétním případě tak bylo nutno kliknout na políčko s odkazem na všeobecné podmínky a nedošlo tedy k otevření dané stránky automaticky.

3. PŘEDBĚŽNÁ OTÁZKA

Za těchto podmínek se německý Landgericht Krefeld rozhodl přerušit řízení a položil Soudnímu dvoru tuto předběžnou otázku:

„Splňuje tzv. ‚click wrapping‘ požadavky kladené na sdělování elektronickými prostředky ve smyslu čl. 23 odst. 2² nařízení [Brusel I]?“³

¹ „Dohodnou-li se strany, z nichž alespoň jedna má bydliště na území členského státu, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu má příslušnost soud nebo soudy tohoto členského státu, je příslušný soud nebo soudy tohoto státu. Pokud se strany nedohodnou jinak, je tato příslušnost výlučná. Taková dohoda o příslušnosti musí být uzavřena

a) písemně nebo ústně s písemným potvrzením nebo

b) ve formě, která odpovídá zvyklostem zavedeným mezi těmito stranami, nebo

c) v mezinárodním obchodě ve formě, která odpovídá obchodním zvyklostem, které strany znaly nebo musely znát, a které strany smluv tohoto druhu v daném odvětví obchodu obecně znají a pravidelně se jimi řídí.“

Článek 23 odst. 1. Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [vid 17-11-2015]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R0044:CS:HTML>.

² „Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.“ Nařízení Brusel I. Op. cit.

³ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Landgericht Krefeld (Německo) dne 4. července 2014 – Jaouad El Majdoub v. CarsOnTheWeb.Deutschland GmbH (Věc C-322/14). In: EUR-Lex [online]. Úřad pro publikace [vid 17-11-2015]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:62014CN0322&qid=1447779490926&from=EN>.

4. ÚVAHY SOUDU

Soud se zabýval v této věci zejména otázkou, zda lze v případě, že se automaticky neotevře stránka s všeobecnými podmínkami, zpochybnit platnost prorogační doložky, která je obsažena ve smlouvě uzavřené elektronickou cestou. Je nutno podotknout, že nařízení Brusel I. výslovně uvádí, že možnost uzavření prorogační doložky je vázána na výslovnou dohodu stran. Soudní dvůr tak již v minulosti rozhodl, že je nutno nejprve zkoumat, jestli bylo stanovení příslušnosti skutečně předmětem souhlasu smluvních stran. Ten musí být vyjádřen jasně a přesně; jedná se tedy o skutečný souhlas.⁴ Soud dovozuje, že k takovému vyjádření souhlasu došlo. Dále zkoumal platnost prorogační doložky vzhledem k možnosti jejího trvalého záznamu. Je nutno nabídnout možnost dlouhodobě zaznamenat dohodu o příslušnosti bez ohledu na to, zda byla reálně taková dohoda kupujícími skutečně dlouhodobě zaznamenána. Je tedy třeba „ověřit, zda je možné vytvořit trvalý záznam elektronické komunikace jejím vytištěním nebo zálohováním na pásku či disku nebo uložením jiným způsobem, a že tomu tak je, i když takový trvalý záznam nebyl ve skutečnosti proveden.“⁵ Faktický záznam tedy není vyžadován jako podmínka platnosti prorogační doložky. Článek 23 odst. 2 nařízení Brusel I. se snaží reagovat na technologický vývoj a jeho účelem je postavit „některé formy sdělení elektronickými prostředky naroveň písemné formě s cílem zjednodušit uzavírání smluv elektronickou cestou, neboť k předání dotčených informací dojde i v případě, jsou-li zpřístupněny vyvoláním na obrazovce. Aby mohl elektronický přenos nabídnout stejné záruky, zejména co se týče důkazů, postačí, aby bylo „možno“ informace uložit a vytisknout před uzavřením smlouvy.“⁶

⁴ Bod 15. Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 20. února 1997 ve věci C-106/95. In: *EUR-Lex* [online]. Úřad pro publikace [vid 18-11-2015]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?td=ALL&language=cs&jur=C,T,F&num=C-106/95>.

⁵ Bod 34. Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. května 2015 ve věci C-322/14. In: *EUR-Lex* [online]. Úřad pro publikace [vid 17-11-2015]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?&num=C-322/14>.

⁶ Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. května 2015 ve věci C-322/14, bod 36. Op. cit.

Je ale nutno upozornit na to, že soud výslovně zmiňuje, že takovýto výklad nedopadá na situaci, kdy jednou ze smluvních stran je spotřebitel a zdůrazňuje, že zpřístupnění informací týkajících se transakce a prodávajícího pouze prostřednictvím hypertextového odkazu nesplňuje zákonné podmínky požadované v souvislosti s ochranou spotřebitele.⁷

5. ROZHODNUTÍ SOUDU

Soud na závěr tedy konstatoval, článek 23 odst. 2 nařízení Brusel I. musí být vykládán v tom smyslu, že technika vyjádření souhlasu kliknutím se všeobecnými podmínkami kupní smlouvy, jež byla uzavřena elektronickou cestou, přičemž tyto podmínky obsahují dohodu o založení příslušnosti, je sdělením elektronickými prostředky, které umožňuje trvalý záznam dohody, jestliže tato technika umožňuje tisk a uložení textu zmíněných podmínek před uzavřením smlouvy. V daném případě tedy tím, že nebylo v řízení zpochybněno, že vyjádření souhlasu kliknutím umožňuje tisk (dlouhodobé uchování dohody), nemůže být zpochybněna platnost prorogační doložky, i když kliknutím nedošlo k automatickému otevření všeobecných podmínek.

6. ZÁVĚR SOUDU

Soud se však nezabýval otázkou, jestli došlo k platnému uzavření dohody mezi stranami; zdůraznil pouze to, že click-wrap způsob uzavření smlouvy dostatečně umožňuje trvalé uložení záznamu požadované nařízením Brusel I. Rozhodnutí SDEU bude aplikovatelné i na nařízení Brusel I bis, protože znění ustanovení o rovnocennosti písemné a elektronické formy jsou totožná. V případě nového nařízení Brusel I bis v souvislosti s platným sjednáním prorogační doložky tedy bude nutno rovněž zajistit možnost uložení znění takového ujednání trvale způsobem, jak bylo popsáno výše. Rozhodnutí prezentuje názorový posun ke zjednodušení online kontraktace v případě click-wrap smluv. Soudní dvůr však upozornil na to, že přijetí

---

⁷ Bod 51. Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. července 2012 ve věci C-49/1. In: *EUR-Lex* [online]. Úřad pro publikace [vid 18-11-2015]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?td=ALL&language=cs&jur=C,T,F&num=c-49/11>.

prorogační doložky uzavřením click-wrap smlouvy a možnost trvalého uložení takového ujednání, nemůže být dostatečné v takovém případě, kdy je jednou ze smluvních stran spotřebitel (kterých je v případě elektronické kontraktace takového druhu většina) a potvrdil tak, že sjednání prorogační doložky daným způsobem není pro spotřebitele možné.

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons Uveďte původ-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní. Pro zobrazení licenčních podmínek navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
